

Energianeuvosto 20.10.2025

Kokous

Energianeuvosto 20.10.2025

Energiaministerit hyväksyivät neuvoston yleisnäkemyksen ns. REPowerEU-asetusehdotukseen, jolla tähdätään irtautumiseen venäläisen energian tuonnista. Asetuksella otetaan käyttöön oikeudellisesti sitova ja asteittainen kielto, joka koskee venäläisen putkikaasun ja nesteytetyn maakaasun tuontia. Täydellinen tuontikielto tulee voimaan 1.1.2028 mennessä. Samalla tiukennetaan kaasun alkuperän valvontaa. Jäsenvaltioiden laaja enemmistö kannatti puheenjohtajan kompromissiesitystä, ainoastaan Slovakia ja Unkari vastustivat ehdotusta. Puheenjohtaja aloittaa trilogineuvottelut välittömästi Euroopan parlamentin vahvistettua kantansa.

Toisena keskustelunaiheena ministereillä oli sähköistäminen kilpailukykyisen ja puhtaan siirtymän edistäjänä. Käytiin täysi pöytäkierrös, jossa laajalti noteerattiin sähköistämisen mahdollisuudet kilpailukykyisen ja puhtaan siirtymän ajurina. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa tuotiin laajalti esille vaatimus teknologianeutraalisuudesta sekä kansallisten erityispiirteiden huomioimisesta. Komissio tulee antamaan ensi vuonna sähköistämisen toimintasuunnitelman.

Seuraava energianeuvosto järjestetään Brysselissä 15.12.2025.

Asialistan ja A-kohtien luettelon hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin keskusteluitta. A-kohtien luettelo käytiin läpi ja hyväksyttiin.

Asetus venäläisen maakaasun tuonnin vaiheittaisesta lopettamisesta, mahdollisten energiariippuvuuksien seurannan parantamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta (ns. REPowerEU asetus) – neuvoston yleisnäkemys (10506/1/25 REV 1+ ADD 1 REV 1) (julkinen keskustelu)

PJ/ Tanskan ilmasto- ja energiaministeri Lars Aagaard avasi asiakohdan kiittäen jäsenvaltioita työskentely – ja kompromissihalukkuudesta. Venäjä on osoittanut olevansa epäluotettava kumppani. Mahdollisuudesta kiristää energiapolitiikalla tulee päästä eroon.

KOM/ energiakomissaari Dan Jørgensen muistutti energiakriisin kokemuksista. Venäjän osalta Euroopan ei tule enää koskaan ajautua vastaavaan tilanteeseen. Asetus valmistaa meitä tulevaisuuteen: Eurooppa ei enää koskaan kiristetä energialla emmekä enää rahoita sotaa ystäviämme vastaa. Toivoi yleisnäkemyksen hyväksymistä. Puheenjohtajan kompromissiehdotus on hyvä. Komissio on tehnyt paljon töitä niiden jäsenvaltioiden kanssa, joilla on haasteita asetuksen osalta ja tulevat tekemään jatkossakin. Ovat arvioineet hintavaikutuksia, keskustelleet tärkeimpien markkinatoimijoiden kanssa ja hinnat tulevat pysymään alhaalla. Hyvin tärkeä päivä on käsillä.

PJ avasi pöytäkierröksen.

FI kiitti työstä ja vakuutti olevansa sitoutunut REPowerEU:n tavoitteeseen irtautua venäläisestä energiasta. Kyseessä tärkeä poliittinen prioriteetti Suomelle. Meidän pitää lopettaa sodan epäsuora rahoittaminen ja energiapolitiikan välineellistäminen. Euroopan tulee keskittyä nyt oman energiaturvallisuuden varmistamiseen. Olemme Suomessa ottaneet asian hyvin vakavasti ja käytännössä energiantuonti Venäjältä on lakannut. Olemme myös kansallisella tasolla kieltämässä venäläisen energian tuonnin. EU-tason ratkaisuja tarvitaan. REPowerEU-asetus ja sanktiot täydentävät toisiaan. Emme tue asetustekstin heikentämistä, muotoiluissa on saavutettu herkkä tasapaino. Neuvottelut parlamentin kanssa tulee aloittaa mahdollisimman pian.

DE mukaan on tärkeää löytää poliittinen yhteisymmärrys. Kiitos komissiolle ja puheenjohtajavaltiolle. Tuomitsi Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan ja erityisesti siviileihin kohdistetut iskut. Energia-alalla Saksa on vahvasti Ukrainan kumppani ja Saksa aikoo kasvattaa edelleen tukeaan Ukrainalle. Tarvitaan tasapainoinen asetusteksti. Pitää laatia lista luetetuista kumppanimaista ja vähentää byrokraattista taakkaa. Siirtymäsäännöt saatu tekstiin yrityksille tuomaan vakautta. Pitää käsitellä kolmikantamenettelyssä. Tukee asetuksen osalta neuvoston yleisnäkemyä.

FR kiitti komissiota ja puheenjohtajaa. Osallistuu ylpänä päätöksentekoon. Kaasuntuonti Venäjältä pitää lopettaa. Tämä on tärkeää myös Ukrainan tukemiseksi. Oikeudellisesti hyvin vakaa teksti, voidaan minimoida negatiiviset seuraukset. Tukevat asetusta (neuvoston yleisnäkemyä) ja myös 19. sanktiopakettia.

AT painotti, että maakaasun osalta on tärkeää lisätä läpinäkyvyyttä. Venäläisen kaasun tuonnin lopettaminen on tärkeää. Venäjää ei tule tukea epäsuoraan rahoittamalla sen sodankäyntiä. Komission analyysi vaikutuksista sisämarkkinoihin on perusteltu. Yhteisenä tavoitteena tulee olla että estetään Venäjän sodankäynti ja siksi venäläisen kaasun tuonti EU:hun pitää lopettaa ja tämä asetus on tärkeä askel irtautumisessa. Tukee komission aloitetta. Pitää irtautua venäläisestä kaasusta vaarantamatta huoltovarmuutta tai hintoja. Ei pidä toisaalta luoda uusia riippuvuuksia. Pitää olla johdonmukainen ja asetuksessa pitää olla uudelleentarkastelu -lauseke.

ES oli samaa mieltä edellä puhuneiden kanssa eli että ei tule enää mahdollistaa energian välineellistämistä. On neuvotteluissa kiinnittänyt huomiota sanktioiden ja asetuksen väliseen suhteeseen – on nyt tyytyväinen kompromissitekstiin ja tukee puheenjohtajan ehdotusta.

BE tukee myös asetusta. Venäjä on ollut erittäin epäluotettava ja pistänyt välillä kaasuhanoja kiinni. Pitää vähentää kaikkia riippuvuuksia ja keskittyä energiaturvallisuuteen. Asetus on tärkeä. Tarvitaan oikeudellisesti pätevä teksti ja kiitti puheenjohtajia tämän varmistamisessa. Trilogit tulee saada mahdollisimman pian käyntiin.

EE mielestä nyt on tärkeä hetki. Venäjä on hyötynyt energian välineellistämisestä hyvin paljon. Viro tukenut systemaattisesti mahdollisimman nopeaa irtautumista venäläisestä energiasta. Helmi-kuussa Viro irtautui Venäjän sähköverkosta. Viro olisi ollut valmis nopeampaan irtautumiseen venäläisestä kaasusta mutta kompromissina hyväksyy neuvoston yleisnäkemyksen ehdotetussa muodossa.

CZ on kannattanut vuodesta 2022 alkaen irtautumista venäläisestä kaasusta ja laatinut kansallisen suunnitelman. Puheenjohtajan ehdotus neuvoston yleisnäkemykseksi on tasapainoinen kompromissi, jonka pääkohtia ja aikataulua CZ voi tukea. CZ ei tuo kaasua eikä öljyä Venäjältä. Hyvin tärkeää on kuitenkin huomioida hinta- ja toimitusvarmuusvaikutukset. Linkki 19. sanktiopakettiin, muistettava johdonmukaisuus. Tuki neuvoston yleisnäkemykselle.

SE tukee toimia venäläisestä energiasta irtautumiseksi. Energian toimitusvarmuus on keskeinen kysymys. Pitää arvioida irtautumisaikataulua. Asetus on tärkeä askel työssä. Ovat kunnianhimoisia ja PJ on tehnyt hyvää työtä, joka ei ole ollut helppoa. Tulee pitää kiinni kunnianhimosta myös toimeenpanossa ja EP:n kanssa neuvotteluissa. Ruotsiin tulee kaasua ja öljyä hyvin vähän ja vain 0,6 % fossiilisten osuus lämmöntuotannossa ylipäättään. On tietoinen, että REPowerEU ei ole kaikille helppo päätös, maantieteelliset tosiasiat ovat olemassa ja joillekin kyseessä on poliittisesta hankala asia. Tukee neuvoston yleisnäkemyä.

SK kiitti KOM ja PJ työtä neuvotteluissa. Heille hyvin sensitiivinen asia. SK on valtio, jolla huono pääsy kaasuun (putki ja LNG). Asetus tulee vaikuttamaan heihin hyvin rajulla tavalla. Toivoo taloudellista tukea EU:lta vaikutusten mitigoimiseksi. Konkreettinen ehdotus koskien artiklaa spot-markkinoista, pitkäaikaiset sopimukset. Ovat pyytäneet myös turvalausekkeita artiklaan 15 (hintavaikutukset).

EL on koko ajan tukenut asetusta. Pitää lopettaa Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja tukevat kaikkea siihen liittyen. Huolestunut liittyen hintavaikutuksiin sekä oikeusvaikutuksiin. Nousevat hinnat voivat avata oven populismille. Ovat tyytyväisiä kompromissitekstiin, jolla pyritään lopettamaan se, että venäläistä kaasua tuodaan kiertoteitse esim. TRn kautta. Myös oikeusvarmuus tärkeää. Hakevat alueellisia ratkaisuja (RO, BG, EL ja UKR) jotta voisivat toimittaa kaasua etelästä pohjoiseen.

MT tukee irtautumista. Ei ole tuonut RUS kaasua ja öljyä eikä muidenkaan pidä tuoda venäläistä energiaa. REPowerEU -ohjelma perustuu solidaarisuuteen ja MT noudattaa jo asetuksen periaatteita. Saarivaltiota tietyt haasteet. Tuki EL kommentille vaikutuksista hintoihin. Hyvin tasapainoinen kompromissiteksti, tukee neuvoston yleisnäkemystä. Toivoo pikaista toimeenpanoa.

RO tuki täysin asetuksen kunnianhimoista tavoitetta ja pyrkimyksiä irtautua venäläisestä energiasta. Kyse energiapolitiikkaa enemmän solidaarisuudesta. Hyvä että asetus sisältää toimivan järjestelmän liittyen toimeenpanoon eli seuranta ja jäljitettävyyys. Tukee neuvoston yleisnäkemystä. RO on täysin sitoutunut REPowerEU-ohjelman tavoitteisiin.

PT kiitti komissiota ja puheenjohtajavaltiota. Jälleen tärkeä askel kohti energiariippumattomuutta, parannetaan markkinoiden vakautta ja päästään irti venäläisestä energiasta. PT on tyytyväinen ehdotukseen ja tukee neuvoston yleisnäkemystä. Painotti puhtaita, erityisesti uusiutuvia energianlähteitä.

NL tuki täysin asetusehdotusta ja irtautumista venäläisestä energiasta. Toivoi trilogisopua ennen vuoden loppua. Vetosi komissioon, että se esittää nopeasti ns. suuntaviivat (ennalta hyväksymismenettely, tulliviranomaiset) asetuksen toimeenpanoa edistämään.

IE antoi tukensa asetukselle. Pitää estää jatkossa energian välineellistäminen. Tuomitsi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan. Valtaosa IE tuotavasta kaasusta tuodaan UK:sta, joka on jo kieltänyt venäläisen kaasun tuonnin. On tyytyväinen, että UK on komission alustavalla listalla ennakkohyväksymismenettelyn ulkopuolella.

LT tuomitsi Venäjän julmat, toistuvat hyökkäykset Ukrainaan. Hyvin tärkeä asetus koko Euroopalle. Olemme asetuksen myötä vahvempia. LT tukee kompromissiehdotusta neuvoston yleisnäkemykseksi, mutta kunnianhimon tasoa ei tule laskea.

LV piti puheenjohtajan työtä erinomaisena ja oli valmis tukemaan kompromissitekstiä. Itämeren valtiot ovat Venäjän välittömässä läheisyydessä ja reagoivat Venäjän hyökättyä Ukrainaan vahvasti – näillä toimilla oli selkeitä vaikutuksia yhteiskuntiin mutta toimet tehtiin silti. Oli huolissaan siitä, että jotkut jäsenvaltiot edelleen pitävät yhteistyötä energiapolitiikassa Venäjän kanssa mahdollisena. Toivoi asetuksen pikaista toimeenpanoa.

BG tuki REPowerEU:n tavoitetta. Venäjän energiatoimitukset BG:an keskeytettiin 2022 ja vuonna 2024 irti Venäjän ydinvoimalähteistä sekä myös öljystä. Tarvitaan lisätoimia. Joitain huolia ollut liittyen oikeusperustaan. Tarvitaan välineistö jäsenvaltioille koordinoituun täytäntöönpanoon. Voivat kompromissihengessä hyväksyä neuvoston yleisnäkemyksen.

SI tukee Ukrainaa ja ilmaisi tukensa neuvoston yleisnäkemykselle. Kiinnitti huomiota kaasun toimitusvarmuuteen.

IT tuki neuvoston yleisnäkemystä. On sitoutunut venäläisestä energiasta irtautumiseen. Joitain huolia IT:lla on edelleen. Tärkeää huomioida hintavaikutukset sekä mahdolliset vaikutukset toimitusvarmuuteen. Kompromissina se on valmis tukemaan neuvoston yleisnäkemystä.

HR kiitti tasapainoista kompromissiesitystä. Totesi jäsenvaltioiden olevan eri vaiheissa energialähteiden monipuolistamisessa. HR on nostaneet LNG-terminaalin kapasiteettiaan ja se on nyt 6,1 bcm vuodessa. Myös SI ja HU tarpeita voidaan siten kattaa. Muistutti Adrianmeren kaasuputkesta. Ei halua rahoittaa Venäjän sotakonetta vaan tukea Ukrainaa kaikin keinoin. Meidän ei tule unohtaa solidaarisuutta, joka on EU:n kulmakiviä. Tukee neuvoston yleisnäkemyistä.

LU tukee kompromissitekstiä sekä asetuksen nopeaa ja kunnianhimoista täytäntöönpanoa. Kyseessä on merkittävä askel. Myös ydinenergian lähteiden osalta tulee edetä mahdollisimman pian. Sanktiopolitiikkaa on myös jatkettava. 2030 tavoitteista tulee myös pitää kiinni.

HU on kuunnellut keskustelua ja vaikuttaa siltä, että suurin osa jäsenvaltioista on jo irtautunut venäläisestä kaasusta – miksi siis tätä asetusta oikein tarvitaan. On kuullut vain poliittisia perusteita asetukselle. Heille asetuksen vastustamisessa ei ole kyse poliittisista perusteluista, vaan perusteluna on maantieteelliset faktat. Unkarin energiaturvallisuus tulee vaarantumaan. Jäljellä oleva infra ja reitit eivät pysty täyttämään Unkarin energiatarpeita. Kyseessä on matemaattinen ja fyysinen tosiasia. Ovat jatkossa riippuvaisia yhdestä öljylähteestä eli ei todellakaan palvele toimituslähteiden monipuolistamistavoitetta. Kaasun osalta uudella asetuksella vähennetään kapasiteettia. Vastustavat asetusta sillä asetus vaarantaa heidän energian toimitusvarmuutensa, tämä pitäisi huomioida.

PL tuki täysin asetusta ja venäläisestä energiasta luopumisesta. Ei ole kyse matematiikasta tai fysiikasta vaan eurooppalaisista perusarvoista. Ei tule rahoittaa Venäjän sotakonetta eikä olla riippuvainen täysin ennakoimattomasti ja epäluotettavasti toimivasta maasta. Peräänkuulutti yhtenäisyyttä ja tuki neuvoston yleisnäkemyistä.

CY kiitti komission ja puheenjohtajan työtä. Tukee neuvoston yleisnäkemyistä puheenjohtajan kompromissiesityksen pohjalta.

HR reagoi Unkarin kommenttiin koskien Adrianmeren putkea. Sillä on kaikki valmiudet tuoda Slovakian kautta öljyä Unkariin. Hinnoittelu – kuljetuskustannukset ovat 2–3 % kokonaishinnasta. Kyse on energiaturvallisuudesta. Kutsuu kaikki, etenkin Unkarin ministerin tutustumaan paikan päälle testaukseen.

HU kokemuksen mukaan energiaa saadaan luotettavasti nimenomaan Venäjältä, eivät tarvitse muita yhteyksiä.

KOM totesi loppupuheenvuorossaan, että tänään on hyvin tärkeä päivä. On pahoillaan siitä, että on nähty kompromissin vastustusta. Puheenjohtaja on tehnyt hyvää työtä. Komission työ ei ole valmis. Ovat sitoutuneet auttamaan kaikkia - myös niitä, jotka eivät ole kompromissin takana.

PJ päätökset turvaava mantereemme energiaturvallisuuden. Olemme tehneet pitkän aikavälin ratkaisun. Tarvitsemme fossiilitonta energiaa, näin edistämme myös kilpailukykyä. Puheenjohtaja aloittaa trilogit heti. Jäsenvaltiot ovat ilmaisseet laajaa tukea ja neuvoston yleisnäkemykset on hyväksytty.

Sähköistäminen kilpailukykyisen ja puhtaan siirtymän edistäjänä - keskustelu (13319/25) (julkisen keskustelu)

PJ avasi toisen asiakohdan. Aiheessa on myös linkki edelliseen asiakohtaan. Sähköistäminen voi olla avain irtautumiseen fossiilisista energianlähteistä. Sähköistäminen edistää puhdasta siirtymää ja luo energiaturvallisempaa Eurooppaa. Euroopan pitää olla kilpailukykyisempi ja samaan aikaan irtautua hiilestä. Sähköistäminen luo mahdollisuuksia ja pohdittava että miten sen potentiaali saadaan hyödynnettyä parhaiten. Teollisuuden sektoreiden välillä on eroja, ja onkin pohdittava millä sektoreilla on eriten potentiaalia. Alustajana on akateemikko professori Rosenow.

KOM kiitti tärkeästä aiheesta. 23 % kaikesta energiankulutuksesta on sähköä ja olemme edelleen hyvin riippuvaisia fossiilisista energianlähteistä. Sähköistyminen ollut Euroopassa hidasta viimeiset kymmenen vuotta ja siksi tietyt kilpailijat ohittaneet meidät. Tästä syystä Puhtaan teollisuuden

sopimuksessa komissio esitti sähköistämistavoitetta (*key performance indicator*) 32 % vuoteen 2030 mennessä. Sähköntarve tulee kasvamaan. Pitää olla joustavaa sähköntuotantoa ja sähköverkkoja pitää kehittää. Sähkönhintaa sisältää lukuisia eri elementtejä, kuten verkkomaksuja ja veroja. Teollisuuden sähköistäminen on keskeistä ja lisää tehokkuutta sekä parantaa tuotteiden laatua. Pitää kehittää lämmön varastointia sekä investoida innovaatioihin. Meillä on oltava sähköistämissuunnitelmia. Sähköistäminen tuo uutta potentiaalia puhtaalle, toimitusvarmalle ja kohtuuhintaiselle energialle mutta paljon työtä on vielä tehtävänä.

Jan Rosenow, energia- ja ilmastopolitiikan professori Oxfordin yliopiston Ilmastomuutosinstituutista: Haasteena on se, että Euroopasta on tullut hyvin riippuvainen fossiilisen energian tuonnista. Kilpailijat ovat edenneet sähköistämisessä ja Euroopan teollisuutta pitää sähköistää, jotta voimme parantaa kilpailukykyämme. Tuoreen saksalaistutkimuksen mukaan Euroopan teollisuudesta jopa 90 % on sähköistettävissä vuoteen 2035 mennessä. Etuna on parantunut tehokkuus ja mahdollisuus alentaa tuotantokustannuksia. Usein huomio kiinnittyy vain tarpeeseen alentaa sähkönhintoja mutta keskeistä on mahdollisuudet alhaisempiin teollisuuden tuotantokustannuksiin. Sähköistäminen vähentäisi tuontiriippuvuutta eli nyt käytämme miljardeja fossiilisten tuontiin, ja rahat valuvat Euroopan ulkopuolelle. Meillä on suuria ratkaisuja tuottavien yritysten (esim. lämpöpumput) pääkonttoreita Euroopassa. Edut yrityksille mm.: turvallisuus paranee, melu vähenee, tuotteiden laatu paranee. Miksi sähköistäminen ei sitten realisoidu? Tutkimuksissa on havaittu neljä estettä: 1) taloudelliset syyt eli liian korkeat kustannukset, 2) infraesteet, 3) saatavuusesteet eli vaikka yrityksillä halua edistää sähköistymistä, teknologiaa ei vielä saatavilla riittävästi (toimitusketjujen esteet,) 4) tiedonsaannin esteet. Vetosi lopuksi, että tarvitaan optimismia. Mahdollisia keinoja: 1) EU:ssa tulla järjestämään pian maailman ensimmäinen teollisuuden sähköistymisen huutokauppa. 2) Finanssipolitiikkaa pitää hyödyntää. 3) Sähköverkkojen parempi saavutettavuus uusien ratkaisujen avulla.

DE kiitti akateemisista näkemyksistä. Teollisuuden sähköistäminen sisältyy monia tulokulmia, kuten: vety, e-polttoaineet, CCS/CCU. Tärkeää että teollisuudella on mahdollisuus valita oma tie vähähiilisyteen. Realismi muistettava - kaikki prosessit eivät ole sähköistettävissä. Sähköistäminen edellyttää perustavaa laatua olevaa järjestelmän muutosta. Keskeinen kysymys teollisuuden kannalta on vakaa ja kohtuuhintainen sähkö. Mainitsi väliaikaiset hinnanalennukset Saksassa energiaintensiivisillä aloilla. Peräänkuulutti EU-rahoitusratkaisuja sähköistämisen edistämiseksi.

FR piti keskustelua teollisuuden sähköistämisestä tärkeänä. Myös kiertotalous ja hiilidioksidin talteenotto ja varastointi osana ratkaisuja. Samalla edistettävä puhdasta siirtymää mutta huomioitava teollisuuden tarpeet. Toivoi vahvoja ehdotuksia komissiolta tulevassa sähköistämisstrategiassa. Pitää varmistaa toimien kustannustehokkuus. Kannusti EU-rahojen käyttöön sähköistämisessä. Strategian tulee olla yksi osa kokonaisvaltaista lähestymistapaa, tarvitaan lisää yksinkertaistamista sekä joustavuutta.

AT mukaan teollisuuden sähköistäminen on keskeinen osa Euroopan kilpailukykyyn kohentamista. Koska sähköistäminen johtaa sähkönkäytön kasvuun, pitää edistää myös uusiutuvan energian kapasiteetin kasvattamista. Keskeinen kannustin uusiutuvaan energiaan on edullinen hinta loppukäyttäjille. Innovaatorahasto on tervetullut ja hyvä esimerkki mutta tarvitaan konkreettisia toimenpiteitä ja insentivejä esim. lämmön talteenoton edistämistä EU-tasolla.

ES mukaan on siirryttävä puhtaisiin energianlähteisiin eli irtauduttava kolmansien maiden fossiilisista energianlähteistä. Tämän on tapahduttava teknisesti toteutettavalla tavalla. Kaikkea teollisuutta ei voi sähköistää mutta jopa 78 % teollisuudesta voidaan sähköistää. ES on laatinut 14 teollisuudenalalla vastaavan tutkimuksen. On paljon hallinnollista taakkaa. Teollisuuden sähkön hintojen tulee olla sellaisia, että ne ovat kohtuullisia ja uusiutuvan energian käytöllä voidaan laskea hintoja ja päästä aitoon energiaunioniin.

BE piti keskustelua tärkeänä sähköistämisen toimintasuunnitelma alla. Vähähiilistymistä tulee edistää ja pitää virtaviivaistaa hallinnollisia menettelyjä. Pitää kehittää sähkömarkkinalainsäädäntöä edelleen. Sähköistäminen edellyttää merkittäviä alkuinvestointeja ja siksi tarvitaan monipuoliset rahoituslähteet. EIB:llä tulee olla keskeinen rooli. Odottaa komission sähköverkkopakettia. Pitää laatia lista

priorisoitavista teollisuudenaloista, joilla energiakustannukset korkeat. Sähköistäminen on joillain teollisuudenaloilla vielä haastavaa (mm. kemia, teräs, sementti).

EE mainitsi mm. sähköverkkojen pullonkaulojen poistamisen, kriittisen energiainfrastruktuurin resilienssin vahvistamisen sekä valtiontukiprosessien yksinkertaistamisen ja nopeuttamisen tärkeinä toimina. Vahva sisämarkkina on paras raami kilpailukyvyyn parantamiselle. EIB:in ja pankkisektorin tulee kantaa enemmän riskiä.

MT tukee kunnianhimoa sähköistämisen nopeuttamisessa. MT:lla teollisuuden osuus on 12 % (eli alle Euroopan keskiarvon). On sitoutunut sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen. Tarvitaan joustavia ratkaisuja, jotka huomioivat eri lähtökohdat jäsenvaltioissa.

CZ näkee sähköistämisen Euroopan kilpailukyvyyn edellytyksenä. Siirtymän tulee olla realistinen ja kustannustehokas. CZ on hyvin teollisuuspainotteinen talous. Ydinenergian huomioiminen tulevissa aloitteissa. Joustavuutta tarvitaan ja eurooppalaisia investointeja. Teollisuuden vähähiilisyyspankki yksi tarvittava aloite.

IE mukaan pitää löytää tie ulos fossiilisista energianlähteistä. Sähköverkkojen keskeinen rooli sekä rajat ylittävät yhteydet. Viittasi Draghin raporttiin ja sen johtopäätöksiin, jotta varmistetaan kohtuuhintainen energia kotitalouksille sekä teollisuudelle. Vähennettävä investointien riskejä.

EL on teollisuudessa hyvin riippuvainen sähköstä mutta öljyä käyttävät edelleen paljon. Kun siirrytään öljystä sähköön, voi tulla kilpailukykyhaasteita. Pitää ymmärtää, että osin ratkaisut ovat haasteellisia (viittasi teollisuuden pitkiin sähkönhankintasopimuksiin). Kiinnitti huomioita, joiden jäsenvaltioiden ratkaisuihin, joilla erilaisilla tukiratkaisuilla pyritään laskemaan teollisuuden sähkönhintoja. Pitäisi olla tasapuoliset lähtökohdat ja tasapuolinen liiketoimintaympäristö.

RO mukaan teollisuuden sähköistymisessä tarvitaan keskitetty eurooppalainen lähestymistapa, luodaan siten ennakoitavuutta ja tasapainoinen lähestymistapa. EU-rahoituksen saatavuus on taattava ja valtiontukimenettelyt keskeisiä. Potentiaalia on nopeallekin sähköistymiselle teollisuudessa monilla aloilla. Tulee pitää säätely-ympäristö joustavana eikä suurta hallinnollista taakkaa.

NL piti keskustelua tärkeänä ja ajankohtaisena. Pitää poistaa sähköistymisen pullonkaulat. Ei tule hidastaa vähähiilistämisprosessia. NL:llä jo kokemusta, että energiansaatavuus on voinut hidastaa edistymistä. Tukee komission tavoitteita esteidenpurussa mm. verkkojen pullonkaulat. Kansallinen strategia juuri julkaistu koskien keskeisen, energiaintensiivisten alojen sähköistämistä.

FI piti aihetta tärkeänä. Sähköistäminen on erinomainen välinen kilpailukyvyyn sekä resilientin ja ilmastoneutraalin teollisuuden edistämiseksi. Tulee edistää eri teknologioita eikä tule ottaa liian tiukkaa sääntelyä käyttöön. Suomessa on ollut hyvä lähestymistapa se, että hyvin yleinen säädöshikko ohjaa ja uusia teknologioita on otettu hyvin käyttöön esimerkiksi lämmöntuotannossa sekä kaukolämmössä. Samoin hyvää edistystä sähköpolttoaineissa. Tarvitaan bio-CCS talteenotolle EU-tason insentiivit. Painotettiin tasapuolista ja teknologianeutraalia lähestymistapaa, jotta saadaan valjastettua sähköistymisen täysi potentiaali.

HR painotti teknologianeutraalia lähestymistapaa. Sähköistäminen edistää energian kohtuuhintaisuutta. Muistettava ydinenergian merkitys ja säätelykehikon oltava tältä osin selkeä. Tarvitaan kokonaisvaltainen EU-tason strategia kohti vähähiilistä taloutta.

LT mielestä sähköistyminen määrittelee Euroopan talouden kilpailukyvyyn tulevana vuosina. Ei kyse vain teknologiasta vaan strategiasta. Staattisista tariffeista tulee siirtyä dynaamiseen hinnoitteluun. Ei ole kyse vain hiilestä irtautumisesta vaan Euroopan talouden häiriönsietokyvyyn parantamisesta.

PT kiitti keskustelualoitteesta. Ei ole tosiaan kyse vain hiilestä irtautumisesta vaan Euroopan energiasuvereniteetin parantamisesta. Samalla voimme taata kohtuulliset energianhinnat. Painotti innovaatioita. Ennakoitavuutta edistettävä ja suojautettava epäreilulta kilpailulta. Tarvitaan yhteinen dynaaminen hintajärjestelmä ja sähköä voitava jakaa nykyistä tasaisemmin.

LV jakoi näkemyksen sähköistymisen merkityksestä puhtaasta siirtymässä. Varmistettava että hintasignaalit ovat riittävät ja ettei eri kuluttajaryhmiä kohdella eri tavoin. Sähköverkot keskeisessä asemassa, rajat ylittävän kapasiteetin parantaminen. Resilienssiä parannettava. Kaikki teollisuus ei ole samalla teknisellä tasolla, mitä tulee sähköistämisen mahdollisuuteen ja on pystyttävä priorisoimaan. Fossiilisista on edelleen pyrittävä eroon.

BG piti sähköistämisen nopeuttamista energiantensiivisillä aloilla tärkeänä tavoitteena. Kansallinen strategia, jossa pohditaan, kuinka voidaan vaikuttaa sähkönhintoihin. Painotti yhteistyötä teollisuuden kanssa, kun ratkaisuja haetaan. Teknologianeutraalius muistettava.

SE toi esille olevansa pitkällä sähköistämisessä. Sähköistämisessä on valtava potentiaali. Pohjois-Ruotsissa SSAB (terästeollisuus) käyttää vetyä prosessiensa sähköistämisessä. Tällä päätöksellä (yksittäinen tuotantolaitos) on valtava vaikutus Ruotsin päästöihin eli -7 % vuoteen 2029 mennessä, mikä kuvastaa mahdollisuuksia. Painotti markkinavetoisuutta ja teollisuuden omistajuutta. Poliitikkojen tulee luoda edellytyksiä pitkällä aikavälillä. Ei tule mikromanageroida EU-tasolla.

HU kiitti aiheesta. Sähköistäminen etenee nopeasti. Unkarissa viime vuonna sähkön kysyntä kasvoi 4,4 %. Yksi suuremmista huolista ovat korkeat verkkomaksut. Tarvitaan lisää volyymia, jota voidaan verkkojen kautta jakaa. Tarvitaan uutta teknologiaa, innovaatioita (kuten SMR:t) sekä ydinenergian rooli muistettava.

IT kiitti aiheesta. Italian teollisuus on vähentänyt hiilidioksidipäästöjään vuodesta 1990 vuoteen 2023 jopa 45 % (ml. terästeollisuus). Vaikeasti vähähiilistettävillä aloilla tarvitaan räätälöityjä ratkaisuja. Muistutti teknologianeutraaliudesta. Myönteinen suhtautuminen MFF-kehykseen ja kilpailukykyrahas-
toon.

SK toi esille teollisuuden roolin maan BKT:ssä, mainiten mm. petrokemianteollisuuden. Suuri potentiaali pidemmällä aikavälillä esim. autoteollisuuden sähköistämisessä. Vähähiilisyystavoitteiden kuljet-tava käsi kädessä kilpailukykytavoitteiden kanssa.

PL painotti yritysten vetovastuuta, kun ratkaisuja haetaan. On investoitava uuteen kapasiteetit ml. sähköverkot ja energian varastointiratkaisut.

SI painotti sähköistämisen ja pitkän aikavälin kilpailukyvyn. Tarvitaan selkeät hintasignaalit ja ennus-tettava sääntelykehikko. Ratkaisujen tulee olla ennen kaikkea markkinalähtöisiä. Tulevan sähköistä-misstrategian avaintavoitteen tulee olla kohtuuhintaisen, puhtaan sähkön saatavuuden takaaminen.

LU tukee hiilestä irtautumispolitiikkaa, joka huomioi kilpailukyvyn. Sähköistämisellä on edelleen es-teitä, joita tulee purkaa. Hyvä, että komissio tulee antamaan aloitteen asiassa. Painotti uusiutuvaa energiaa. Tarvitaan riittävää EU-rahoitusta.

CY mielestä tarvitaan selkeät sääntelysignaalit, jotta teollisuus voi suunnitella sähköistämisprosesse-jaan. Pitää priorisoida niitä aloja, joissa saadaan edistymistä nopeimmin. Tarvitaan hybridiratkai-suja.

PJ veti yhteen: on saatu vahva tuki sähköistämisen tukemiselle. Nyt ollaan siirtymävaiheessa. Tä-mänhetkinen energiapaletti ei ole valmis. Ei ole mitään ns. hopealuotiratkaisua. Kansalliset olosuh-teet vaihtelevat. Toivotaan EU-sääntelyä, joka huomioi jäsenvaltioiden väliset erot. Monet haluavat markkinalähtöistä lähestymistapaa. Pitää lisätä energiantuotantoa Euroopassa. Pitää suojella kilpai-lukykyä, myös energiantensiivisillä aloilla. Odotamme komission toimintasuunnitelmaa innolla ja kor-kein odotuksin.

KOM mukaan on selvää, että sähköistäminen on keskeisiä ratkaisuja, joita Eurooppa tarvitsee, jotta varmistetaan energiariippumattomuus ja myös vähähiilistämisen kannalta ja myös hintojen kohtuulli-sen kannalta. Viesti on selvä – hintoja on saatava alas. Jos hinnat ei laske, emme voi kilpailla jat-kossa. Sähköistäminen on tehokkaampaa ja auttaa siten varmasti kilpailukykyämme. Uusiutuvan

energian käyttö laskee huomattavasti hintoja - satoja miljardeja on säästetty Euroopan tasolla. Sähköistäminen etenee muttei riittävän nopeasti. Komissio esittelee sähköistämisen toimentasuunnitelman ensi vuonna, mutta sitä ennen esittelevät keskeisen sähköverkkopakettin (marraskuussa 2025).

PJ totesi, että käytiin keskustelu sähköistämisestä puhtaan siirtymän edistäjänä.

Ukrainan ja Moldovan energiaturvallisuus ja energia-alan häiriönsietokyky sekä niiden EU:n energiamarkkinoihin yhdistymisen strateginen merkitys – keskustelu (13325/25) (ei-julkinen keskustelu)

PJ johdatti aiheeseen toivottaen tervetulleeksi ministerit Ukrainasta ja Moldovasta.

Moldova: kertoi tehdystä edistyksestä kohti yhdistymistä eurooppalaisia energiamarkkinoita. Haluavat olla luotettava kumppani Euroopalle.

Ukraina antoi tilannekatsauksen maan energiainfrastruktuuriin. Iskut ovat jatkuneet maaliskuisen tulitaun jälkeen tuhovoimaltaan suurina ja järjestelmällisinä. Energiainfrastruktuuri on jatkuvasti iskujen kohteena. Kertoi toimista energiamarkkinoiden lähentämiseksi EU:n kanssa. Tulevasta lämmityskaudesta ei ole tulossa helppo, tarvitsevat edelleen tukea.

KOM: vakuutti EU:n tukevan molempia maita, kunnes pysyvä rauha on saatu aikaan.

Käydyssä keskustelussa jäsenvaltiot vahvistivat yksimielisesti horjumattoman tukensa Ukrainalle ja Moldovalle tuomitessaan tahalliset ja toistuvat iskut kriittiseen energiainfrastruktuuriin. Useat jäsenvaltiot kiittivät molempia maita niiden huomattavasta edistymisestä uudistuksissa ja integraatiossa vaikeissa olosuhteissa. Useat jäsenvaltiot korostivat (ml. FI) voimakkaasti kestävä ja joustavan energiantuotannon keskeisyyttä sekä hajautetun energiantuotannon merkitystä.

Muut asiat (Euroopan komissio sekä Espanjan valtuuskunta)

Komissio esitteli vuotuisen edistymiskertomuksen yksinkertaistamisesta, täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta, jossa kerrataan 1.1.2025 - 31.7. 2025 välisenä aikana saavutettua edistymistä sääntelyn yksinkertaistamisessa.

ES oli aloitteellinen vaatiessaan neuvoston neuvottelujen jatkamista kesäajan poistamiseksi viitaten tutkimuksiin, jotka osoittavat toimien olleen tehottomia energiatehokkuuden kannalta ja kielteisiä vaikutuksia EU:n kansalaisten terveyteen ja hyvinvointiin. FI (sekä komissio ja PL) tukivat vaatimusta.

Komissio esitteli uuden globaalin ilmasto- ja energiavisionsa tulevan COP30-kokouksen alla ja lisäksi se raportoi nopeasta edistymisestä kahdessa kolmikantasopimuksessa – merituulivoimasta ja sähköverkoista sekä energian varastoinnista. Kolmatta biometaania koskevaa kolmikantasopimusta harkitaan myös komissiossa.

Lopuksi komissio ilmoitti Efficiency Action Forum 2030:n käynnistämisestä.

Suomen edustajat

ympäristö – ja ilmastoministeri Sari Multala
pysyvän edustajan sijainen Lauri Hirvonen, EUE
ministerin erityisavustaja Lydia Ylönen, YM
erityisasiantuntija Sanna Ek-Husson, EUE
ympäristö- ja ilmastoministerin virkamiess sihteeri Elina Johansson, TEM
EU-erityisasiantuntija Ville Niemi, VNK

Asiakirjat

mainittu asiakohdittain

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite